

Latviešu valoda mazākumtautību skolā

Pārbaudes darbs 7. klasei

Temats. Cilvēkam vajag suni

Darba izpildes laiks. 80 min

Pārbaudes darba mērķi:

pārbaudīt skolēnu klausīšanās prasmi: uztvert un saprast dabiskā tempā runātu tekstu;

pārbaudīt skolēnu lasīšanas un teksta izpratnes prasmi;

pārbaudīt skolēnu prasmi atpazīt un izmantot apstākļa vārdus, to salīdzināmās pakāpes un sinonīmus tekstā;

pārbaudīt skolēnu prasmi veidot plānveidīgu tekstu par doto tematu.

Pārbaudāmās prasmes	Atbilstība standartā
Uztver un saprot savām zināšanām, prasmēm un pieredzei atbilstīgu, dabiskā tempā runātu monologu.	12.1.
Lasa un saprot savām vajadzībām un interesēm atbilstīgus, tematiski dažādus publicistikas tekstus.	12. 4.
Raksta saistītu tekstu par sev tuvām un zināmām tēmām.	12.14.
Lieto mācītos gramatikas modeļus saprotamu izteikumu veidošanai.	13.7.

Ieteicamie vērtēšanas kritēriji

	Kritēriji	Punkti	Izziņas līmenis (pēc Blūma taksonomijas)
1.	1. uzdevums. Par katru pareizi novērtētu apgalvojumu – 1 p.	10	II līmenis
2.	2.2. uzdevums. Par katru atbilstīgi lasītajam papildinātu teikumu – 1 p.	11	II līmenis

3.	3. uzdevums. Par apjomam atbilstīgu un detalizētu suņa - karavīra aprakstu – 2 p. Par apjomam atbilstīgu un vispārīgu suņa – karavīra aprakstu – 1 p. Ja 0 - 3 kļūdas – 2 p. Ja ir 4 - 7 kļūdas – 1 p. Vairāk par 8 kļūdām – 0 p.	4	II līmenis
4.	4.uzdevums. Par katru gramatiski pareizi un saturam atbilstīgi ierakstītu apstākļa vārdu – 1 p.	13	II līmenis
5.	5.1.uzdevums. Par katru pareizi pasvītrotu apstākļa vārdu – 0, 5 p. 5.2.uzdevums. Par katru gramatiski pareizi uzrakstītu apstākļa vārdu – 0, 5 p. 5.3.uzdevums. Par katru saturiski un gramatiski pareizi uzrakstītu saliktu teikumu ar apstākļa vārdu – 2 p. Par saturiski pareizi uzrakstītu saliktu teikumu ar apstākļa vārdu – 1 p.	3 3 6	II līmenis
6.	6.1.uzdevums. Par katru pareizi izveidotu apstākļa vārdu sinonīmu rindu – 1 p. 6.2.uzdevums. Par katru saturiski un gramatiski pareizi uzrakstītu pavēli, izmantojot apstākļa vārdu sinonīmus – 1 p.	3 5	II līmenis
7.	7. uzdevums. Par katru saturiski un gramatiski pareizi uzrakstītu salīdzinājumu – 2 p. Par katru saturiski pareizi uzrakstītu salīdzinājumu – 1 p.	6	II līmenis
8.	8. uzdevums. *Vērtēšana pēc tabulas	12	II, III līmenis
	Kopā	76 punkti	

***8. uzdevuma vērtēšanas kritēriji (rakstu darbs)**

	Saturs	Teikumu un vārdu izvēle	Ortogrāfijas kļūdas	Interpunkcijas kļūdas
--	---------------	--------------------------------	----------------------------	------------------------------

3	Saturs secīgs, pilnīgs, ievērota teksta veidošanas struktūra. Ievērots apjoms. Ir pamatots viedoklis.	Teikumi daudzveidīgi. Ir precīzas teikuma robežas. Vārdu izvēle precīza un atbilstīga autora komunikatīvajam nolūkam.	Ir 0-3 ortogrāfijas kļūdas.	Ir 0-2 interpunkcijas kļūdas
2	Saturs pamatā secīgs, pilnīgs, kopumā ievērota teksta veidošanas struktūra. Ir dažas neprecizitātes teksta izveidē. Ievērots apjoms. Daļēji pamatots viedoklis.	Teikumi pamatā vienvēidīgi. Ir precīzas teikumu robežas. Ir 1-2 vārdu izvēles neprecizitātes.	Ir 4-5 ortogrāfijas kļūdas.	Ir 3-4 interpunkcijas kļūdas.
1	Saturs haotisks, ir teksta plānošanas kļūdas. Domu grūti uztvert. Uzrakstīta puse no prasītā apjoma.	Ļoti vienkārši teikumi. Reizēm teikumu robežas un struktūra neskaidra. Ir 3-5 vārdu izvēles kļūdas.	Ir 6-9 ortogrāfijas kļūdas.	Ir 5-7 interpunkcijas kļūdas.
Nevērtē	Saturs nav uztverams. Uzrakstīts mazāk par 25 vārdiem.			

Vērtēšanas skala

Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1-8	9-16	17-25	26-34	35-42	43-50	51-57	58-64	65-71	72-76

Klausīšanās uzdevums

Suņu skola. Kam tā vajadzīga ?

Daudzi saimnieki iegādājas suni bez nojausmas, kāds viņš var būt, un suņa nevaldāmību uzskata par normu. Viņi visu dzīvi vadā suni pie pavadas, bet neļaut sunim ne paskraidīt, ne palēkāt ir cietsirdīga attieksme pret viņu. Apmācītie suņi iet blakus, nevelkot pavadu. Viņus var laist paskraidīt, un tie jebkurā mirklī atgriezīsies, atskatot komandai *šurp!* Viņi pacietīgi, bez riešanas un smilkstēšanas gaida saimniekus pie veikala, viņi ir spējīgi sargāt mantas vilcienu stacijā, kamēr saimnieks kasē pērk biļetes.

Apmācīt nepieciešams jebkurus suņus - lielus un mazus, dažādu šķirņu un bezšķirņu. Dresūras laikā saimnieks mācās labāk saprast savu mīluli, bet suns - maksimāli izpaust savu iedzimto apķērību. Nav dumju suņu, ir tikai slikti saimnieki. Nevajag aizbildināties ar laika trūkumu: ar suni nepieciešams pastaigāties trīs reizes dienā vismaz 30 minūtes. Apmācībai pietiekami strādāt ar viņu desmit minūtes reizi dienā. Un reizi nedēļā apmeklēt apmācību laukumu vai nodarboties ar suni individuāli pie instruktora. Viņa uzdevums ir parādīt saimniekam, kā vajag apmācīt savu suni un kā palīdzēt atsevišķu iemaņu izstrādē.

Suņa dresūra ir ļoti atbildīgs process. Lai nodarbības būtu veiksmīgas, nepieciešams atrast zinošu kinologu. Latvijā ir ļoti daudz profesionālu kinologu ar lielu darba stāžu. Tikai profesionāla dresūra tālākajā dzīvē palīdzēs gūt vēlamus rezultātus, savukārt apmācība pie šaubīga kinologa var ne tikai nedot rezultātus, bet arī sabojāt dzīvnieka psihi.

Parasti paklausības kurss apmācību laukumā ilgst apmēram 4 mēnešus. Grupveida nodarbību cena visiem tās dalībniekiem ir vienāda - no 3 līdz 10 latiem par nodarbību atkarībā no nodarbības vietas, apmācību veida un instruktora kvalifikācijas.

Individuālas nodarbības cena ir atkarīga no instruktora, viņa darba pieredzes un dresūras kursa sarežģītības pakāpes - sākot no pieciem latiem.

Ir daudz dažādu apmācības kursu, tikai jāizvēlas piemērotākais tev un tavam sunim.

(„Astes”, 2011, Nr.9)

Klausīšanās uzdevuma atbildes

	Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1.	Daudzi saimnieki izprot savus suņus, viņu		X	

	nevaldāmību.			
2.	Apmācīti suņi uzvedas atbilstīgi mācītajam.	X		
3.	Dresēt nepieciešams ikviena lieluma un sugas suni.	X		
4.	Sunim pietiek ar 30 minūšu pastaigu dienā.		X	
5.	Ar dresūru nepieciešams nodarboties vienreiz nedēļā.		X	
6.	Pilnīgi viss ir atkarīgs no kinologa darba rezultāta.			X
7.	Slikts kinologa darbs ietekmē dzīvnieka veselību.	X		
8.	Grupu nodarbības cena ir atkarīga tikai no nodarbības vietas.		X	
9.	Latvijā darbojas daudzas sertificētas suņu skolas.			X
10.	Vienas individuālas nodarbības maksa ir aptuveni 5 lati.	X		

4. uzdevuma atbildes

Plānojot doties izbraukumā, **savlaicīgi** padomājiet par to, vai **droši** ņemt līdzi suni vai ne! Dzīvnieks ceļā netraucēs, ja visu **iepriekš** pārdomāsi un sagatavosies. Tieši brīvlaikā ir **pietiekami** daudz laika, lai nodarbotos ar suni un **jauki** priecātos kopā ar viņu.

Kopā ar suni **visvienkāršāk** ceļot mašīnā. Vairums suņu ir apmierināti ar šādu ceļošanas veidu, tomēr gara ceļojuma laikā ir **laikus** jāparedz pieturas, lai suns varētu **kārtīgi** atpūsties. Ceļojuma vispiemērotākā ir sausā barība. Svaiga gaļa un citi šāda veida produkti karstā mašīnā **ātri** sabojāsies.

Vilcienā vidēja izmēra un lielam sunim **vienmēr** jābūt ar uzpurni un pavadu. Protams, vajadzīga arī atsevišķa braukšanas biļete. Mazus suņus **drošāk** pārvadāt somā vai grozā. **Noderīgi** iepriekš noskaidrot ceļojumu birojā, vai viesnīcā (kempingā) ir **jau** paredzēta vieta suņa naktsmājām.

(Pēc Jolantas Aišpures, Ievas Margevičas grāmatas „Ceļošana”)

Skolēnam

.....
.....

Vārds

Uzvārds

Klase

Latviešu valoda mazākumtautību skolā

Pārbaudes darbs 7. klasei

Temats. Cilvēkam vajag suni

1. uzdevums. Klausies informāciju un atzīmē, vai dotie apgalvojumi atbilst patiesībai ! (10 p.)

	Apgalvojums	Jā	Nē	Nav minēts
1.	Daudzi saimnieki izprot savus suņus, viņu nevaldāmību.			
2.	Apmācīti suņi uzvedas atbilstīgi mācītajam.			
3.	Dresēt nepieciešams ikviena lieluma un sugas suni.			
4.	Sunim pietiek ar 30 minūšu pastaigu dienā.			
5.	Ar dresūru nepieciešams nodarboties vienreiz nedēļā.			
6.	Pilnīgi viss ir atkarīgs no kinologa darba rezultāta.			
7.	Slikts kinologa darbs ietekmē dzīvnieka veselību.			
8.	Grupu nodarbības cena ir atkarīga tikai no nodarbības vietas.			
9.	Latvijā darbojas daudzas sertificētas suņu skolas.			
10.	Vienas individuālas nodarbības maksa ir aptuveni 5 lati.			

2. uzdevums

2.1. Izlasi tekstu!

Spēle uz dzīvību un nāvi

Par kara laikā izrādīto varonību un pašizliedzību apbalvojumus saņem ne tikai kareivji, bet arī viņu uzticamie pavadoņi - suņi.

Speciāli apmācīti suņi kā kareivju palīgi izmantoti jau kopš antīkās pasaules laikiem. Mūsdienās planētas karstajos punktos no četrkājainajiem kareivjiem tiek prasītas jau daudz komplicētākas iemaņas, ne tikai asi zobi un ātras kājas. Suņi – sprāgstvielu meklētāji, suņi – sapieri, suņi – izlūki un pat suņi – tanku spridzinātāji. Kādas vien specialitātes nav nācies apgūt cilvēku labākajiem draugiem, ja viņu liktenis bijis saistīts ar dienestu dažādu valstu militārajās vienībās.

Apmācības dienestam militārajās vienībās sākumā dzīvniekam šķiet kā nevainīga rotaļa - atrast paslēptu mantiņu un atnest to trenerim (hendlerim). Kā skaidro paši treneri, izvēloties nākamos četrkājainos ierindniekus, visaugstāk tiek vērtēti suņi ar izteiktām rakstura iezīmēm, starp kurām jābūt arī rotaļīgumam. Uz suņiem treniņu laikā var attiecināt slavenā karavadoņa teicienu : "Grūti mācībās, viegli kaujā!" Lai gan reālajos kara apstākļos kaujas iznākums ne vienmēr var būt labvēlīgs.

Kopš militāro spēku misijām dažādos pasaules karstajos punktos- Bosnijā, Afganistānā, Irākā un citur - starp drošsirdīgajiem kareivjiem netrūkst arī īpaši apmācītu suņu, kuri specializējas sprāgstvielu meklēšanā. 2010. gada vasarā Afganistānā gāja bojā 2 jauni Austrālijas kara inženieri – sapieri, kā arī viņu uzticīgais komandas biedrs – trīssarpus gadus vecais borderkollija jauktenis Herbijs. Trijotne gāja bojā bumbas detonēšanas laikā, kaut arī austrāliešu kareivju patruļa bija jau atklājusi ap 1600 munīcijas vienību, 23 reaktīvās granātas un piecus spridzekļus, tā padarot šo kara zonu daudz drošāku. Darens Smits pirms neilga laika bija preseī stāstījis, cik neaizstājams šai darbā ir viņa četrkājainas palīgs Herbijs, ar kuru viņu saista īpaša draudzība. Herbija kremētie pīšļi tika apglabāti, dienesta pienākumus pildot, bojā gājušo suņu piemiņas memoriālā Murejas upes krastā.

Ne jau visus armijas suņus piemeklē tāds liktenis kā Herbiju. Daudzi četrkājainie sapieri kopā saviem karalauka pavadoņiem atgriežas mājās sveiki un veseli, tomēr kara negatīvās sekas izjūt arī dzīvnieki. Pēc dienesta ir nepieciešams vairāk nekā gadu ilgs adaptācijas periods, lai suns atkal sāktu uzticēties cilvēkiem un aizmirstu kara laikā piedzīvoto. Daudzi četrkājainie kara veterāni, atguvušie no smagās misijas, kļūst par ģimenes mīļiem un vecumdienas pavada daudz mierīgākā gaisotnē. Visbiežāk dienesta suņi tiek adoptēti savu treneru ģimenēs.

Pateicībā par izglābtajām dzīvībām un kara laukā parādīto varonību un pašai ziedību apbalvojumus saņem ne tikai kareivji, bet arī viņu uzticamie pavadoņi suņi. Lielbritānijā, piemēram, prestižajam Viktorijas krustam pielīdzināma Dikinas medaļa, ko piešķir dzīvniekiem par nopelniem karalaukā. Astoņus gadus vecais melnais labradors Treo bija 63. dzīvnieks, kurš saņēma šo godpilno medaļu no princeses Aleksandras rokām. Šo apbalvojumu kopš tā nodibināšanas 1943. gadā saņēmuši 27 suņi, 32 pasta baloži, 3 zirgi un viens kaķis. Treo medaļu saņēma par darbu Afganistānas karadarbības rajonos 2008. gadā.

(„Astes” , 2011, Nr. 2)

2.2. Turpini iesāktos teikumus, izmantojot tekstā doto informāciju !(11 p.)

Suņi , tāpat kā drošsirdīgi kareivji, ir _____.

Jau no antīkajiem laikiem _____.

Suņi – karavīri specializējas _____.

Darbam militārajā dienestā izvēlas _____.

Suns Herbijs Afganistānā _____.

Pildot kārtējo kaujas uzdevumu , _____.

Murejā ir izveidota _____.

Vairāk nekā gadu pēc dienesta beigām _____.

Atvaļinātos suņus adoptē _____.

Dikinas medaļa ir _____.

Princese Aleksandra _____.

3. uzdevums. Uzraksti, kādu pēc ārējā izskata un rakstura tu iedomājies suni - karavīru ! (40-50 vārdi) (4 p.)

4. uzdevums. Lasi tekstu un papildini to ar apstākļa vārdiem ! (13 p.)

Plānojot doties izbraukumā, _____ padomājiet par to, vai _____ ņemt līdzi suni vai ne! Dzīvnieks ceļā netraucēs, ja visu _____pārdomāsiet un sagatavosiet. Tieši brīvlaikā ir _____ daudz laika, lai nodarbotos ar suni un _____ priecātos kopā ar viņu.

Kopā ar suni _____ ceļot mašīnā. Vairums suņu ir apmierināti ar šādu ceļošanas veidu, tomēr gara ceļojuma laikā ir _____ jāparedz pieturas, lai suns varētu _____ atpūsties. Ceļojumam vispiemērotākā ir sausā barība. Svaiga gaļa un citi šāda veida produkti karstā mašīnā _____ sabojāsies.

Vilcienā vidēja izmēra un lielam sunim _____ jābūt ar uzpurni un padu. Protams, vajadzīga arī atsevišķa braukšanas biļete. Mazus suņus _____ pārvadāt somā vai grozā. _____ iepriekš noskaidrot ceļojumu birojā, vai viesnīcā (kempingā) ir _____ paredzēta vieta suņa naktsmājām.

(Pēc Jolantas Aišpures, Ievas Margevičas grāmatas, „Ceļošana”)

Vārdi darbam : iepriekš, savlaicīgi, vienmēr, jau, pietiekami, droši, visvienkāršāk, noderīgi, jauki, ātri, kārtīgi, laikus, drošāk

5. uzdevums.

5.1.Pasvītro nepareizi uzrakstītos apstākļa vārdus ! (3 p.)

Jeb kur, kaut kur, pamazām, katr reiz, diezin kad , ar vien, nekad, kautkur, tepat, pa visam, nezina kur, ikreiz, pamazām, nez kā, ne kur

5.2. Pārraksti tos pareizi ! (3 p.)

5.3. Pēc izvēles 3 apstākļa vārdus iesaisti saliktos teikumus ! (6 p.)

1. _____

2. _____

3. _____

6. uzdevums. Lasi dotos apstākļa vārdus!

žigli	tūdaļ	pašreiz	raiti	uzreiz	steidzami
mudīgi	šobrīd	nekavējoties	aši	patlaban	acumirkļi
	steidzīgi	patlaban	tūliņ		

6.1. Izmantojot dotos vārdus , izveido sinonīmu rindas ! (3 p.)

Ātri _____

Tūlīt _____

Tagad _____

6.2. Iedomājies, ka tu esi suņa Skipija saimnieks/-niece ! Uzraksti 5 pavēles sunim, izmantojot sinonīmus !(5 p.)

7. uzdevums. Lasi sludinājumus! Salīdzini tajos izteiktos piedāvājumus, izmantojot dotos apstākļa vārdus! (6 p.)

Lēti, uzticami, draudzīgi

ATDOSIM

labās rokās no sūra likteņa paglābtu 3 gadus vecu un vakcinētu suņu puiku Džipsiju.

Gaidīsim Jūsu ziedojumus.

Zvanīt uz patversmi pa tālr. 67222227

PĀRDOD

3 mēnešus vecus, labi koptus melnbaltus haskija sugas kucēnus ar ciltsrakstiem.

Cena 350 - 400 lati.

Zvanīt pa tālr. 24535157

PĒRKU

8-10 mēnešus vecu, vidēja auguma suni ar draudzīgu raksturu dzīvei lauku saimniecībā. Varu atļauties maksāt 50-80 latus.

Zvanīt pa tālr. 627835612

1. _____

2. _____

3. _____
